

Előfizetési árak:

helyben, kézbe hozva:

Egész évre	16 kor.	— fill.
Fél évre	8	—
Negyedévre	4	—
Egy óra	1	34
Egyes szám ára		8 fillér.

Vidékre, postán küldve:

Egész évre	18 kor.	— fill.
Fél évre	9	—
Negyedévre	4	50
Egy óra	1	50

PÉCSI FIGYELŐ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Pécs, Mária-utca 1. sz. első emelet.

Kéziratot

vissza nem adunk

Hirdetések a legutányosabb árban számíttatnak. Nyit-tér sora 60 fillér.

Közigazgatási reform.

Pécs, 1902. március 6.

Rossz a közigazgatás Magyarországon s ezért reformálni kell: ez olyan általánosan elfogadott tétel, a melyre nézve nincsen véleménykülönbség széles hazában. Legfőleg azok lőnek túl a célon, a kik minden közigazgatási tisztviselőben egy-egy Sobri Jóskát, vagy zsarnok kényurat látnak; de ezek a tulzók rendszerint a kormánypártból kerülnek ki, a kik egyes esetekből kiindulva szeretnek általánosítani, hogy így hangulatot kelthessenek kedvenc eszméjük, az államosítás mellett. Mert a központi hatalom dédelgetői minden közigazgatási bajnak és visszaélésnek a kuforrását az önkormányzatban látják.

Mintha még volna önkormányzat Magyarországon! Bizony Ákos a belügyi költségvetés tárgyalásánál tegnap igen helyesen mutatott rá arra a körülményre, hogy nálunk nincsen sem községi önkormányzat, mert minden kis községi ügyben mint utolsó fórum a miniszterium dönt. sem törvényhatósági önkormányzat, mert a törvényhatóságok teljesen a kormánygyámkodása alatt állanak. Egyedül a törvényhatósági tisztviselők választása volna tehát az a mételty, a mely közigazgatásunkat annyira megferdített, hogy nálunk a jog, törvény és igazság megvalósításáról a kinevezési rendszer behozatala nélkül beszélni sem lehet?

Hisz tudjuk, látjuk mindnyájan, hogyan történnek ezek a választások. Tisztviselővé csak azt lehet megválasztani, a kit a kormány teljhatalmu képviselője, a főispán akar, mert a kijelölésnél ővé a döntő befolyás. A megválasztott tisztviselő sorsát is egyedül a kormány tartja a kezében, mert főispánjai utján tetszés szerint felfüggesztheti akár valamennyit s mint legfőbb fegyelmi bírót azt csaphatja el, a melyiket éppen elcsapni akar. És a kormánynak akkora befolyása mellett az ugynevezett önkormányzati közigazgatásra, a melynél nagyobb befolyás alig képzelhető még kinevezési rendszer mellett sem, a közigazgatás mégis rossz, pártoskodó, korrupt.

Kézzelfogható bizonyosága ez annak, hogy a baj kuforrása nem a választásban van; hisz a választottakra való nagy befolyás mellett a kormány a törvényhatósági tisztviselők igen nagy részét — közvetve főispánjai által — már most is az önkormányzattól teljesen függetlenül kinevezi s a köztapasztalat mégis azt igazolja, hogy ezeket a kinevezés egy

cseppet sem teszi jobbakká, mint a többit a választás.

Igen helyesen mutatta ki Bizony Ákos tegnapi beszédében annak a frázisnak üres voltát is, a melylyel a kormánypárton az államosítást igazolni próbálják, hogy t. i. az szükséges a magyar nemzeti állam kiépítése végett, mert a törvényhatósági választásoknál a nemzetiségi szempontok érvényesülnek. Ennek ellenében joggal utalhatott arra Bizony Ákos, hogy sohase hallott olyasmit, mintha a vármegye által választott tisztviselők a nemzet rovására cselekedtek volna s nemzetiségi agitátorok kezére játszottak volna. A nemzetiségek túlnyomó része ma is még nagyobb bizalommal viseltetik régi vezetői iránt s inkább hallgat azokra, mint a nemzetiségi agitátorokra.

Hogy nemzetiségi vidékeken választatnak olyan közigazgatási tisztviselők, a kik az ottani nemzetiségekhez tartoznak, ez nem fog megváltozni és helyes politika mellett nem is változhatik meg az államosítás után sem. Mert ha a törvényhozás elvül kimondotta, hogy a bírósági kinevezéseknél tekintettel kell lenni az illető vidékek nemzetiségére, akkor ezt az elvet szem előtt téveszteni nem lehet kinevezés esetén a közigazgatási hivatalok betöltésénél sem; még kevésbé, mint a bíróságoknál, mert a közigazgatási tisztviselő még szorosabb kapcsolatban, még sűrűbb érintkezésben áll a néppel, mint a bíróságnál, de sajátos viszonyainak, egyéni fölfogásának és szokásainak is alapos ismeretét kell megkövetelni; ebben az ismeretben pedig mindig előnye lesz annak, a ki maga is abból a nemzetiségből való. És ennek alkalmazása nem baj, csak hivatás legyen a magyar állameszmének, ezt pedig a választott tisztviselőtől sem lehet eltagadni.

Súlyos argumentumnak találják az államosítók nézetük támogatására azt is, hogy önkormányzat mellett nem vállalkoznak közigazgatási állásokra rátermett erők, mert az előmenetelük nincsen úgy biztosítva, mint lenne a kinevezés esetén, mely országos státust teremt s így abban könnyebb is előre menni, mint egy-egy törvényhatóság szűk keretében.

Nos hát mi sem hiszszük, hogy az államhivatalok azért bírnának olyan vonzerővel, mert azokban szabadon lehet vándorolni az ország egyik végéről a másikra. Sőt ellenkezőleg az képezi egyik leginkább rettegett rémét az állami tisztviselőknek, hogy soha sem biztosak a felelő, melyik pillanatban szakítja ki őket

az áthelyezés abból a megszokott ismerős körből, a melyben gyökeret vertek s a melyhez rokoni kötelékek, vagyoni viszonyaik s egyéb társadalmi összeköttetések ezernyi szálakkal fűzik őket.

Előmenetelnek a választott tisztviselők sincsenek híján; sokszor még kedvezőbbek az előmenetel kilátásai, mint a kinevezetteknek, mert hisz azok a törvényhatósági bizottságok sem állanak vademberekből, a kikre a választás bizva van, tudják tehát méltányolni s méltányolják is a szolgálati érdemeiket.

Az meg pláne üres szóbeszéd, hogy az önkormányzati közigazgatásban a valódi érdem és tehetség nem érvényesülhet a klikkek uralma miatt s ezen a bajon csak a kinevezés segíthet. Az állami tisztviselők eleget beszélhetnek róla, hogy a kinevezési rendszer mennyire segíti elő az érdemesek és tehetségesek érvényesülését. A közigazgatásban pedig államosítás esetén a központi kormányzat és hibájához, az illetéktelen protekcióhoz társulni fog a törvényhatósági klikkek befolyása is. Mert ne higgye senki, hogy kinevezés esetén ezek a klikkek egyszerre elvesztik mindon befolyásukat. Érvényesülni fog a kormánynál éppen úgy, mint most érvényesül a választásoknál. A kezdet mos politikája lesz az uralkodó akkor is, s a kormány akkor is paktálni fog a klikkekkel: én beültetem a te embe-reidet a hivatalokba, te meg szállítod nekem a mamelukokat az országgyűlésre.

Miben fog hát javulni a közigazgatás az államosítás által? Tessék megadni a törvényhatóságoknak az igazi önkormányzatot a választott tisztviselőknek pedig a tisztességes javadalmazást s e mellett hatályos ellenőrzést, igazságos és pártatlan fegyelmi bíráskodást alkotni: akkor megjavul közigazgatásunk államosítás nélkül is.

Igaz, hogy ez nem kedvezne a központi kormányhatalom mindenhatóságának, a mi az egész államosítási heccnek a titkos rugóját képezi; de a ki nem játszik a szavakkal s a közigazgatást őszintén azért akarja reformálni, hogy azt meg is javítsa, annak be kell látnia, hogy erre az államosítás teljesen alkalmatlan eszköz, mert az alkalmasokat meg lehet találni nagyon szépen az önkormányzat körén belül is.

Társadalmi bajok.

Pécs, 1902. március 6.

A mi társadalmunk is, az egész világ társadalma is, egyre különösebb helyzetbe jut a kenyér kérdése és a munka kérdése révén. Az ország szívében ezrével rendezik szomorú tüntetéseiket azok a munkások, a kiknek éppen az a bajuk, hogy nem munkások, hanem munkátlanok. A kik nem kérnek manap semmi egyebet, csak hogy dolgot adjon nekik akár az állam, akár a társadalom, hogy megkereshessék a mindennapi kenyeret. Sajnos azonban, dolog nincs. A munkátlanok és a belőle fakadó nyomor egyre tart. S míg egyfelől közegészségügyi kérdések árja zudul a társadalomra, hogy miként lehetne minél több embert megmenteni az életnek, másfelől emberek pusztulnak el, nem annyira a közegészségügyi kérdések hiánya, mint csupán a kenyér hiánya miatt. Az egyre jobban szeparáltan fölhalmozódó vagyonnal szemben ott áll az a teljesen szegény ember, a ki ezen állapotában kevesebb az ősidők félvad emberénél, mert az legalább fölhasználta a fára, a melynek gyümölcsére éhezett, leütötte a vadat, hogy husával éhségét csillapíthassa. Míg a mostani szegény ember, ez aztán csak az igazi szegény! A kinek semmi sincs, mert mindaz, a mi a világon van, az a másé; az ő vagyona csak a munka — munka meg nincsen.

A nép tehát nyomorog, de egyúttal morog is. Nálunk. Másutt elkeseredésében szörnyű tettekre vetemedik. A teljesen tönkrement népkétségbeesésében a kolostorokat dulja föl, a klerikalizmusban véltve a nyomor indító okát. De épp most jelenti a táviró, hogy az éppen nem klerikális, éppen nem tönkrement, hanem vagyonos Franciaországban, a dűsgazdag Párisban szintén nincsen munka, de van éhség és őli a munkás a rendőrt, a rendőr meg a munkást. Vagyis két szegény ember őli meg egymást azért, hogy minél nyugodtabban alhasson selyempárnáján a milliomos. Valóban fennen hirdették, hogy a huszadik század a munka jegyében fog megszületni, de úgy látszik, a munkahiány jegyében született. Kérdés most már, hogy csakugyan annyian vagyunk-e a vén Európában, a vén Európa minden államában, hogy bekövetkezett a természetes túlszaporodás és ennek következtében beállott az a helyzet, hogy bizonyos százaléka a népnek megélhetés nélkül maradt. Nagy kérdés, hogy így van-e. Ha azonban csakugyan így van, akkor a kivándorlás kérdését más szempontból kell keresnünk. Mert hiszen tény, hogy a föld kétharmadrésze még ma is lakatlan, ugyiszólván a senkié, csak el kellene hódítani a barbarizmustól. Ha Anglia azt az óriási pénz- és véráldozatot, amit egy polgárisult és tiszta erényű nemzet leigázására már három esztendő óta hasztalanul fecserel, arra fordította volna, hogy vad területeket nyisson meg a civilizáció és az európai népfőlétség számára, a mostani elítélés helyett áldás kísérhetné nevet; míg így ő is csak a nyomort növeli, hatalmas tőkének elvonása által megrendítvén a hitelt és megakasztván a munkát.

Nagyon szomorú kérdés a kenyérkérdés, de ma legaktuálisabb minden kérdések között. És a legszomorubb lenne, hogy javítására közel s távolban nem történik semmi; a lob, ahelyett, hogy gyógyítanak, egyre csak terjed.

Gyógyítására eddig annyi történt, hogy a bécsi hadügyminiszterium fölállította a külön katonai becsületet. Remélhető, hogy ez az óriási reform meg fogja oldani a nagy kérdést és ezentúl most már semmi sem lesz problematikus. A hadügyminiszter urnak pedig hálaadó istentiszteleteket kell rendezni és bevonní őt a világ nagy retormátorai körébe.

Hírek.

Pécs, 1902. március 6.

Bójtí szelek.

Soha ennyi rossz idő — és soha ennyi mulatozás.

Az emberek, mintha a vesztőket éreznék, egyebet sem tesznek, csak mulatnak.

Elmult a farsang. Soha olyan hosszú litánia nem került ki a mulatságok sorozatából, mint az idén. Ahány terme volt a városnak, az világos volt estende valamennyi és zengett a fala a muzsikától.

A komor bójtí is megérkezett s a mulatságok folynak tovább, mint abban a mesebeli Eldorádó országban, melyhez a mi országunk annyira nem hasonlól.

Vajjon a pénzhiány okozza-e ezt a dárídós világot, vagy az emberek temperamentumának visszafojthatatlan lángolása, kedve, vérmessége?

Sem egyik, sem másik.

Hanem az emberek nagyfokú könnyelműsége és léhasága.

Az emberek azelőtt akkor is mulattak, ha szórakoztak. Most akkor se szórakoznak, ha mulatnak. Oly üres és külsőleges az érintkezés, hogy másként jó órákat nem is tudnak maguknak és másoknak szerezni az emberek, hacsak ki nem gyújtják a csillárokat, meg nem szólaltatják a zenekarokat s jární kezdik a keringőket és közben jártní a pezsgős poharakat.

Babilon volt így pusztulása előtt.

Egypár született gazdag embert kivéve, mindenki azon panaszkodik, hogy nincs pénze.

Az iparos, a kereskedő, a tisztviselő, a földet művelő. És azért karöltve mulat mindenki, mert elmaradni szegyennek tartaná. Leüezést és megkisebbitést vonna maga után s nálunk magyaroknál az apagyilkosoknak meg kell ugyan kegyelmezni, de aki a «rang» ellen vét, annak nem lehet. Ha valaki visszagondol a régi patriarkális idők mulatságaira, az egyszerű keretekre, az olcsó alkalmakra s arra a meleg, őszinte kedvre, mely e mellett kifejlett és rágondol a mai formákra és költsékekre: el kell borzadnia.

Mert az ember mindig mulatott. Játékra termett lény, mint a gyermek s épen, mint ez, el tud a mulatni a maga faragta, vagy agyagból gyurta, cserepekből szedte játékokkal ép úgy, mint a fényes, drága automatákkal. Jobban nem mulat a szalonok drágaságai között sem a gyerek, mint a gypszélen a kavicsokkal.

Igy a nagy gyermekek is.

Napirend 1902. március 7-én.

Naptár: péntek, márc. 7. — Róm. kath.: Perpetua. — Prot.: Perpetua. — Görög-kel.: (febr. 22.) Jenő. — Zsidó: Adar 28. — Nap két 6 óra 14 perckor; nyugszik 5 óra 36 perckor. — Hold két 4 óra 27 perckor reggel; nyugszik 3 óra 54 perckor délután.

Időjelzés. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: változékony, enyhe idő, éjjeli fagy és elvélve csapadék várható.

Színhás: »Lotti ezredesei«, operett.

— (A „Pécsi Kath Kör“) 55 ik felolvasó-estélyét tartja vasárnap, március 9-én. Az estély sorrendje a következő: 1. Előszó a levélhez. Irta és felolvassa *Czvetkovics* Lajos, a jogakadémiai «Olvasó-kör» elnöke. 2. Költemény. Irta *Dömel* Anzelm, joghallgató, szavalja *Vérffy* Aladár, joghallgató. 3. Levél a művészetekről. Irta és felolvassa *Surányi* Miklós, joghallgató. 4. Váradylábrányi: Rákóczy Ferenc Rodostón. Szavalja *Szuly* Jenő, zongorán kíséri *Antoni* Miklós, hegedűn *Czvetkovics* Ferenc, cimbalmon *Papp* Károly, joghallgatók. 5. Loewe: Archibald Douglas. Éneklik: *Biber* Mátyás és *Csernits* Jenő, joghallgatók, zongorán kíséri *Antoni* Miklós, joghallgató. 6. Utóirat a levélhez.

Irta és felolvassa *Jessenszky* Mihály, joghallgató. 7. Verdi: Troubadour. Előadja a Jogász Banda, (Czvetkovics Ferenc, Fáy Andor, Gebhardt József, Gruber Győző, Hanny Andor, Kiss József, Lengvári Ferenc, Orf Viktor, Papp Károly, Strömayer Géza és Surányi Miklós). Kezdeté d. u. fél 6 órakor. A legközelebbi estély jövő vasárnap (márc. 16.) d. u. fél 6 órakor lesz.

— (Zenés mise.) A «Pécsi Egyházi Zene-Egyesület» énekkara javában készül a husvét másnapján a székesegyházban előadandó zenés misére. Előadásra kerül *Witt* Ferencnek «Missa in honorem S. Luciae» c. kompozíciója. A női kar már el is készült a betanulással; szombaton d. u. 5 órakor kezdik a férfiak a próbákat.

— (Uj közigazgatási bíró.) *Gózon* László, belügyminiszteri osztálytanácsost, a közigazgatási bírósághoz ítélőbíróvá nevezte ki a király.

— (Márciusi ünnepek.) Közeledik a szabadság napja, március tizenötödike. És készülődnek, hogy e szent napot méltóan ünnepeljék meg. Nálunk Pécsen a jogakadémia ifjusága rendezte a szokott keretű ünnepséget; azonkívül a polgárság társasvacsorákon ünnepli majd a nagy nap emlékét. A vidéken is mindenütt készülnék a körök és egyletek március 15-dikének megünneplésére. Így a *dárdai-kaszinó* március 15-én társasvacsorával egybekötött ünnepélyt rendez a nagy napnak emlékére. A társasvacsorán az ünnepi beszédet dr. *Fülöp* Kázmér ügyvéd tartja. A *nagyharsányi Polgári Olvasókör* a nagy naphoz méltóan ünnepli meg ujjászületésünk évfordulóját. A hajnali órákban tarackdurrogás jelzi a nagy évforduló felvirradatát. Dél előtt 10 órakor az ev. ref. templomban hálaadó istentisztelet lesz. Dél előtt 11 órakor a Kör helyisége előtt ünnepi szónoklatok tartatnak. Este hét órakor a nagyvendéglőben táncmulatság lesz. *Barcs* több köre méltóképen készül megünnepelni március tizenötödikét. A barcstelepi polgári olvasókör felkérte *Pichler* Győző és *Chernel* Gyula országgyűlési képviselőket, *Seregély* Dézso ev. ref. lelkesít alkalmi beszédek tartására. Alkalmi verset ez alkalomra Somogyi Géza írt. A »Barcsi Iparosok Olvasóköre« is méltóan fogja megünnepelni március 15-ét, felolvasás, ünnepi beszéd, szavalattal és a barcsi dalárda közreműködésével. Az ünnepély lelkes szervezője *Schleining* Károly tanító. A »Barcsi Olvasókör« szinte meleg szeretettel készül megünnepelni dicső szabadságharcunk évfordulóját. Az ünnepély rendezése körül *Fried* Lajos, a kör elnöke buzgólkodik.

(Tömeges prészáz betörések.)

Ily címen megirtuk tegnap este megjelent számunkban, hogy a basamalomi szőlőkben több prészázba betörték. Mint a vizsgálat kiderítette, a betöréseket nem lopási szándékból, hanem bősüzből követték el. A rendőrség egy embert le is tartóztatott, kiről azt hiszik, hogy ő követte el a betöréseket. Ezek különben úgy történtek, hogy az első prészáz ajtajának felfeszítése után onnan egy baltát vitt el a tettes, a ki azután ezzel a baltával sorra beverte vagy tiz prészáznak az ajtaját. De elvinni nem vitt el semmit egyikből sem s épen ezért látszik a boszu művének az egész betörés. A vizsgálatot különben a gyanuba vett ember ellen folytatják.

— (Az olasz borvám ellen.) A hegyaljai bortermelők impozáns állásfoglalása dicséretes módon hódít országzászerte. Megyénkben Villány, Virágos, Szent-Márton és Nagy-Harsány bortermelői ülést tartottak a villányi nagyvendéglőben s elhatározták, hogy memorandumot küldenek a földművelésügyi miniszterhez, melyben az olasz borvám fölemelését fogják kérni. Ugyanezen az ülésen kimondották a bortermelők olvasó-egyesületének megalakítását is. Elnöknek *Szokoly* Pált választották.

— (Jelentés a vizről.) A Teitye forrás vizszolgáltató képességéről a főm érnöki

hivatal a következőket jelenti: A vitzartók tele vannak; a tettyei forrás vizszolgálató képessége folyó hó 6 án reggel 4350 kőb méter.

— **(Nagy sertésszállítmány Bécsbe.)** Az osztrák belügyminiszter tegnap sürgönyileg engedte meg a pécsi sertéshizlalda-részvénytársaságnak, hogy négyszáz darab hizott sertést szállíthasson a bécsi sertéspiacra. Az osztrákok részéről a legkisebb állatjárvány esetén is szigorúan alkalmazott beviteli tilalom idejében érdekesnek tartjuk ezt megemlíteni, mert sertésvész miatt eddig most is tilos volt a megye és a város területéről Ausztriába szállítani a sertéseket, mely tilalom érzékenyen érintette a sertéshizlalda részvénytársaságot is. Másrészt azonban büszkeségünk lehet a sertéshizlalda nagy kereslete, hogy kivételes időben is egyszerre négyszáz darabból álló szállítmányt küldhet az osztrák piacra.

— **(Bezerédj István szobra.)** A jobbágyait önként föl szabadító Bezerédj Istvánnak, Tolna nagy fiának szülővárosa Szegzard szobrot állít, melyre az ottani társadalom eddig 6000 koronát adományozott. Legközelebb Rátkay László, orsz. képviselő, Budapesten az Otthon hírlapírói körben előadást tart s fölkéri az Otthon tagjait, hogy a tolnai szép szándékot tegyék országos ügyggyé.

— **(Pályázat.)** A győnki járásbíró-ságnál egy irnoki állás van üresedésben. Pályázati kérvények április 4-ig adandók be a szegzárdi kir. törvényszék elnökéhez.

— **(A választó lajstromok.)** Az országgyűlési képviselőválasztóknak jövő esztendőre érvényesül birandó névjegyzékének összeállítására vonatkozólag Széll Kalmán miniszterelnök mint belügyminiszter körrendeletet küldött az ország összes központi választmányaihoz, mely szerint a választókerületek összes választóinak névjegyzéke a központi választmány székhelyén, az egyes községek választóinak névjegyzéke pedig a kihagyottak névjegyzékével együtt az illető községben május 5-től husz napig közzemlére mulhatatlanul kiteendő. A reklamációk május hó 15-ig, az észrevételek pedig ugyane hó 16 — 25-ig fogadandók el. Ugy a reklamációk, mint az észrevételek felett a körrendelet szerint a központi választmány július hó 20-ig köteles határozni.

— **(Szerencsés baleset.)** Ma dél előtt a György-utcából a petrezselyem-utcará hajtott le egy fuvaros kocsiával sebes vágatva. Az utca sarkán épen egy öreg tőpördött asszony akart befordulni s véletlenül a lovak elé került. Szerencsére azonban úgy lökték el a lovak, hogy épen a kocsi fordulójának ellenkező részére esett s így az ijedségen s egy kis bórhorzsolason kívül egyéb baja nem esett.

— **(Megbecsülhetetlen)** az a gazdag raktár, mely Schönwald Imre ékszerész üzletében állandóan rendelkezésre áll, különösen gazdag választék meglepő finom brillans boutonok és gyűrűkben, elegáns és művészi kivitelű arany óraláncok, a legfinomabb párizsi és svejci zsebórák, fölhívjuk e tárgyakra a nagy közönség figyelmét.

— **A Secesszió-sörözőben** ma, pénteken, Rác Gusztó zenekara zene-estély tart.

Művészet, irodalom.

○ **Bubos pacírta.** Előkerült hosszú pihenés után ez a szocialisztikus izű darab, a mely úgy járt a látogató publikumával, hogy két szék között a pad alá esett. Vendéglátás után s premier előtt. Kevesen nézték vé-

gig a darabot. Nagyon unottak találják. Pedig van benne sok igazság, mely társadalmunk erkölcsi tyukszemére tapint, de egyuttal példáz is. Pedig milyen rövid a meséje. Három négy szóval ki lehetne állítani. A papirgyarost Thury játszotta; öccsét, a ki egy munkásleányt akar elcsábítani, a kit a bátyja feleségül óhajt venni, Kardos alakította hűen s dicséretet érdemel. A munkásleány T. Csige Böske volt; mosolyogtunk és könyeztünk sorsán. Vágó akarhol találta az alakját, de kitűnően hozta a színpadra a rongyválogató szocialistát. Molnár mint merítő legény sorakozott a többi mellé. Miklóssy, Oláhne szintén jók voltak. (—gy.)

○ **Heti műsor.** Pénteken, márc. 7-én «Lotti ezredesei», operett (másodszor). — Szombaton, március hó 8 án «Szegény Jonathán», operett.

○ **A közigazgatási hatóságok elé utalt kihágások.** Derék munkát végzett városunk fiatal rendőrkapitánya, Sárkány Armin dr., mikor összegyűjtötte a közigazgatási hatóságok elé utalt kihágásokra vonatkozó és ma is érvényben levő összes törvényeket és miniszteri rendeleteket s e gyűjteményét a fenti cím alatt egy vaskos kötetben kiadta. Az 1869. évi IV. t. cikkben kimondott nagy elvnek, az igazságszolgáltatás és közigazgatás elválasztásának nagyobb dicsőségére három ezer körül jár azoknak a kihágásoknak a száma, a melyek töltött a bíraskodás a közigazgatási hatóságok hatáskörébe van utalva s a belügyminiszter csak a napokban volt kénytelen egy körrendeletet kibocsájtani valamennyi bíraskodó közigazgatási hatósághoz, a melyben ezeket a kihágásokat enyhébb elbírálására utasította, mert a kihágások jó nagy része nem olyan természetű, mintha az illetők a törvény, vagy rendelet ellen szándékosan akarnának vétetni, hanem legtöbbször a rendelkezések nem ismeréséből, tudatlanságból erednek. Ezen a tudatlanságon, a melyben nemcsak a laikus közönség, de sokszor a szakemberek is leledzenek, kivánt segíteni Sárkány Armin dr., mikor könyvét közrebo-csájtotta, a melynek összeállítása hogy mekkora lelkiismeretes és fáradságos munkát igényelt, arról némi halvány fogalmat nyújthat, ha vázlatosan föl soroljuk a könyv tartalmát. Az általános részen kívül, mely szól a kihágások forrásairól, ezek hatalyaról, a miniszteri szabályrendeletek érvényességének feltételeiről és megszűnéséről, a büntető törvénykönyv általános részének viszonyáról a kihágásokhoz, ezek büntetéseiről stb., tárgyalja a könyv a hatóságok és azok rendeletei elleni kihágásokat, a közbiztonság, a közrend és közszemérem, a közegészség és testi épség, a tulajdon elleni kihágásokat, az állategészségügyi, ut- és vámrendőri, mezőrendőri, erdőrendészeti, vízrendőri, vadászati, halászati, iparügyi, cseléd és munkástörvény elleni kihágásokat, katonai és népfölkelésre kötelezettek kihágásait s egyéb törvények és rendeletek által megállapított kihágásokat, mint a választási, gyülekezési, címerhasználati, lakásbejelentési, kivándorlási, iskoláztatási, nyomdászati, selyemtenyészési kihágásokat stb. Igen értékes a munka függelékében egybeállított táblás kimutatás a kihágási ügyekben illetékes bíróságokról és pénzbüntetésekről mely célra fordításáról; végül a kimerítő betűrendes tárgymutató. A lelkiismeretes gonddal egybeállított munkát jó lélekkel ajánljhatjuk mindenkinek, de különösen a kihágási ügyekben bíraskodó hatóságoknak és jogászközönségünknek figyelmébe.

T a n ü g y.

)(**Az érettségi vizsga reformja.** Több ízben hangzott fel illetékes szakferfiak részéről, sőt az annak idején Wlassics Gyula dr. közoktatásügyi miniszter személyes elnöklété mel-

lett tartott érettségi vizsgálati szakértekezleten is kifejezést nyert az az óhaj, hogy az érettségi írásbeli vizsgálatokon az ugynevezett latin pensum, amely már nem lehet a középiskolai tanuló szellemi érettségének fokmérője, töröltessék el és lépjen helyébe a latinról magyarra való fordítás. Az új tantervnek a jövő tanévben az egész vonalon való életbeléptetésével e kérdés aktuálissá válik. Minthogy azonban a középiskolai törvény szerint az érettségi vizsgálatokra vonatkozó intézkedéseknél a két egyetem, a műegyetem és az egyházi főhatóságok véleménye is meghallgatandó, Wlassics Gyula miniszter reformtervének végrehajthatása céljából nevezettek e tárgyban véleményadásra szólította föl. E vélemények már mind beérkeztek a miniszteriumba. Ugy értesülünk, hogy a beérkezett vélemények közül csak 5 nyilatkozik a régi rendszer, magyar-latin dolgozat fentartása mellett, míg 32 vélemény a a magyarból latinra való fordítás eltörlését sürgeti. A miniszter ezek alapján a latin pensum eltörlését elhatározta és az erre vonatkozó rendeletet legközelebb ki is fogja adni. Átmeneti intézkedésül azonban az idej írásbeli érettségi vizsgálatok alkalmával a jelölteknek kivételesen két tételt fognak kitűzni, egy magyar latin és egy latin magyar fordítást, melyek teljesen egyenlő értékűeknek minősítenek, és amelyek közt a vizsgálatot tevők tet-szésük szerint választhatnak.

Törvénykezés.

§ **Csöd.** A kaposvári kir. törvényszék Löwy Ignác, kadarkuti kereskedő ellen csődöt nyitott. Igenybejelentési határidő ápril 10-dike; felszámolási határidő ápril 15-dike.

Közigazdaság.

□ **Fölvívás a nem-okleveles gazdatisztekhez.** Fölkérteztünk a következő sorok közlesere: Mindeztideig senki sem tett lépést az iránt, hogy az 1900: XVII. törvény cikk megváltoztassék. Ez a törvény a nem végzett gazdatisztekre nézve sérelmes; elvágja minden tekintetben az utjokat, hogy a jövőben megtalálják kenyerüket azon birtokon, amelyen a nevezett törvény 25. § a megfosztja őket. Én egyike ezen gazdatiszteknek, ezuton fordulok többi társaimhoz és föl szólítom őket, hogy álljunk össze s közös megbeszélés után, egy akarattal tegyünk lépéseket az iránt, hogy ez a ránk nézve sérelmes része a törvénynek megváltoztattassék. Ugy gondolom, nincs szükség arra, hogy idézzem az illető paragrafust s meg vagyok győződve arról, hogy e felhívásom visszhangra talál és társaim, akik belátták eddig is, hogy a helyzeten változtatni kell, mellem állanak s segítségemre lesznek abban, hogy összehívassunk a közel jövőben egy értekezletet, a melyen majd alkalmunk nyílik, hogy megvitassuk a tennivalókat. — Magam és, eddig már ötven társam nevében, tehát föl szólítom mindazon nem okleveles gazdatiszteknek, kik e mozgalomban részt venni akarnak, tudassák velem címüket, hogy én a továbbiakra nézve levélbeli érintkezésbe léphessek velük. Hazafias üdvözlettel Szécsi Gyula, uradalmi intéző, Zics, utolsó posta: Nágócs (Somogy megye).

Táviratok.

— **Országgyűlés.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén gróf Apponyi Albert elnök bejelentette, hogy Horánszky Nándor — kereskedelmi miniszterré történt kineve-

zése folytán — képviselői mandátumáról lemondott.

Ezután a belügyi költségvetés tárgyalását folytatták, melyhez *Wilcek Frigyes* gróf szőlt elsőnek, nem fogadván azt el.

Haydin Imre beszélt ezután a költségvetés mellett.

Visontay Soma volt a következő szónok, ki a budget ellen beszélt.

Haydin Imre beszéde alatt lépett a terembe *Horánszky* Nándor, az új kereskedelmi miniszter, kit eljeneztek és megtapsoltak.

Később *Beóthy* Ákos, a terembe jővén, megállt *Horánszky* Nándor előtt s fejét csóválva szőlt:

— Nándor, hova jutottál?

A mi zajos derűtséget keltett.

— **A szolnoki választás.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Szolnokon ma reggel 1/4 6 órakor ért véget a képviselőválasztás. *Kiss* Ernő, kormánypárti, 1699 szóval megválasztatott a függetlenségi *Kreutzer* Balázs 1593 szavazata ellenében.

— **Elhalt egyetemi tanár.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Bécsben *Kapossy* egyetemi tanár a hírneves bőrgyógyász ma meghalt.

— **Az új miniszter eskütétele.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Horánszky* Nándor, az új kereskedelmi miniszter ma letette a hivatalos esküt.

— **Az igazságügyminiszter a királynál.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Plosz* Sándor igazságügyminiszter ma kihallgatáson köszönte meg a királynak az első osztályú vaskoronarenddel történt kitüntetését.

— **A gyomai választás.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Gyomán ma van a képviselőválasztás. Eddig *Várkonyi* István, a szocialista jelölt van többségben.

— **A miniszterelnök kitüntetése.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Szell* Kálmánt ma a király magánkihallgatáson fogadta. Nagy meglepetésére a király átadta a miniszterelnöknek a Szent István-rend nagykeresztjét a kinevezési okmányával együtt, mely rendkívül hízegő. A képviselőházban a hír nagy örömet keltett a kormánypárt körében; különösen a forma miatt, melylyel a miniszterelnök a kitüntetését kapta.

— **A háznagy a király előtt.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Csávossy* Béla, a képviselőház háznagya, ma kihallgatáson köszönte meg a király előtt udvari tanácsossá történt kinevezését. A király azt válaszolta neki, hogy örvend, hogy érdemeit méltathatta. Reméli, hogy a költségvetés gyorsan letárgyalatik.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
S. CAUTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
Segédszerkesztő
HONTHY ISTVAN.

Nyilt-tér.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, kik a felejthetetlen férj, édesapa, testvér, vő, illetve rokon

Scholz Antal

sörgyáros

elhunyta alkalmából részvétnyilatkozataikkal, koszoruk küldésével s a temetésen való megjelenésükkel nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják őszinte, szívköljövő köszönetünket.

Pécs, 1902. március 6 án.

A gyászoló család.

Hirdetések

Ház-eladás.

A belvárosi király-utcában

egy 2 emeletes nagy bérház

két utcáról bejáróval, előnyös feltételek mellett eladó.

Bővebb értesítés kapható király utca 38. szám alatt.

Meghívó.

Folyó évi március hó 8-án (szombaton) a Scholz-féle

RÉGI SÖRHÁZ

összes helyiségeiben

Garai Ferkó zenekara

közreműködése mellett

táncsal egybekötött

nagy hering-lakomára

a n. é. közönséget tisztelettel meghívja

SZIGETHI EDE vendéglős.

Kezdeté este 8 órakor. **Belépti díj nincsen.**

KERDL LAJOS

(ezelőtt *Berecz Károly*)

fűszer-, bor- és csemege-kereskedése

Pécsett.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát mindennemű fűszer és csemege-cikkekben a *bőji idényre* u. m.:

EMENTHALI
GORGONZOLA
SZTRACHINO
ROQUEFORT
TRAPPISTA
IMPERIAL
ROMADOUR
PUSZTA DORY
LIPTAI
KÁRPÁTI GROJI

sajtók

ANGOLNA
SZÜZ HERING
HOLLANDI HERING
„PACOLT”
OROSZ HAL
SZARDINIA
PISZTRÁNG
THUN HAL
SZARDELLA
ASPIK HERING
SZARDELLA CSIGA
SPROTNÍ MARINIROZVA
FÜSTÖLT PICKLING
PRINCESS HERING

halak

Egyedül csak nálam kapható a valódi

Sziciliai cognac,

mely különösen betegeknek orvosilag van ajánlva.

Naponta friss

GRAHAM-kenyér

gyomor bajosoknak.

Erreth-féle
asztali- és

pecsenye-borok.